

disse Anker: „Seg skal imidlertid ikke opholde mig videre derved, da jeg paa Grund af Forholdets Natur har været afstaaen fra at erhverve mig nødtagtig Kundskab om disse Forhold“. Det forekommer mig, at Klageren er gaaet saa fuldstændig loyalt frem ved Indbringelsen af disse Klager, at der ikke er den fjerneste Grund for det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds til at angribe ham paa den Maade, som han har gjort. Vi ere Alle enige om, at disse Anker, som jeg altsaa paa denne Maade har antydet for Thinget, ved en senere foretagen Undersøgelse have vist sig ikke at være begrundede. Det er Alle enige om, og det er ikke derpaa, at Anken over Valget i dette Dieblis er rettet; det er paa dette ene Hovedpunkt, at der er negtet Klageren Ordet af Valgbestyrelsens Formand, og jeg hører ikke til dem, der anse denne Optræden fra Formandens Side for — jeg bruger med Billie ikke Ordet uberettiget; thi det er slet ikke derom, det dreier sig, om den er berettiget eller ikke berettiget, om Lovlighed eller Ulovlighed — men for en saadan Feil af den ledende Formand for Valghandlingen, at jeg af den Grund vilde have været tilbøjelig til at stemme mod Valgets Godkjendelse strax. Imidlertid er det naturligt, at der kan ansøres Grunde, hvorfor man ønsker at faae yderligere Oplysninger, saaledes som den ærede Ordfører nærmere har angivet, og jeg har da ikke villet fastholde dette Standpunkt, som jeg tog Ordet for i Afdelingen. Jeg anser det for at være en saadan Optræden af en Leder af Forhandlingen paa Valgtribunen, at Folkethinget maa være i høj Grad opfordret til at gribe ind deri, og det paa det Eftertryffeligt. Ordets Frihed paa Valgtribunen er Noget, som vi fremsor noget Andet maa værge, og det er jo indlysende, at i Tilfælde som dette er det meget sandsynligt, at den begaaede Feil har kunnet have Indflydelse paa Valgets Udfald. Det ærede Medlem endte med at sige, at der ikke kunde være Grund til Kassation af dette Valg, fordi det ikke kunde paavises, at denne Feil — forudsat, at det er en Feil — fra Valgbestyrelsens Formand har havt den Indflydelse, at den saadane Kandidat kunde være bleven valgt, hvis ikke denne Feil var bleven begaaet. Sa, det er ganske vist, at det vil være umuligt gennem en Undersøgelse at kunne paavise dette uden under den Form, som allerede det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Koch) har anviset, og det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Hofstein-Lebreborg) har sluttet sig til, den nemlig, at der sker en Undersøgelse med Hensyn til samtlige Vælgere, og dette sker da naturligvis lettest gennem et Omvalg i Kredsen. Det er altsaa indlysende, at Beviset i den Henseende for, hvilken Indflydelse Valgbestyrelsens Formands Optræden har kunnet have, ikke kan gives. Men det ærede Medlem maa ogsaa erindre og burde kunne erindre som

gammelt Medlem af Folkethinget, at det er en Fordring, som man ingenstunde har opstillet, men at man bestandig tidligere er gaaet ud fra, og at det bestandig har været Thingets Praxis, at, hvis der oplyses saadanne Feil ved en Valghandling, der kunde gjøre Valgets Udfald tvivlsomt, har man ogsaa kendt et saadant Valg ugyldigt (Modsigelse). Jeg har i saa Henseende et meget vægtigt Vidnesbyrd for mig; Jeg skal navnlig henholde mig til en Mand, som vist har havt mere Erfaring i Rigsdagens Praxis end de fleste Andre. Jeg skulde tage meget fejl, om der ikke foreligger en saadan Udtalelse fra Monrad, som netop gaar i den Retning. Det er ogsaa fuldstændig rigtigt. Derfor der foreligger en saadan Feil i Ledelsen af en Valghandling, at den med al Grund maa antages, at gjøre Valgets Udfald tvivlsomt, skyldes der Vælgernes i den Kreds, at der gjøres en Prøve om igjen, som kan konstatere, hvilket Udfald det i Virkeligheden burde have havt. Jeg skal nu føie til, at jeg udtryffeligt sagde, at jeg ikke vilde tale om Lovligheden eller Ulovligheden af Valgbestyrelsens Formands Handling; thi det er efter min Opfattelse ikke det, som det udelukkende kommer an paa. Det er indlysende, at naar der kan paapeges en Ulovlighed i Valghandlingen, er denne Ulovlighed vægtig og vægtigere, end de fleste andre Anker mod Valget, men det er ingenlunde den eneste Anke, der vil kunne rettes mod Valget. Jeg er fuldstændig uenig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad), naar han i Gaar Aftes vilde gjøre gjældende, at kun for saa vidt der kunde paapeges en Ulovlighed ved en Valghandling, kunde et Valg kasseres. Jeg vil bede det høie Thing om at overveie, hvilke Konsekvenser man ad den Vej vilde komme til. Vi ere ikke her kaldede til at afgjøre, hvad der er Lovligt eller Ulovligt. I den Henseende have vi vor Mening og have Lov til at udtale, hvad vi anse for Lovligt eller Ulovligt, men ere ikke kaldede til at afgjøre, om det er Lovligt eller Ulovligt. Derved vilde vi ogsaa komme ind paa en juridisk Diskussion som den, vi hørte mellem det ærede Medlem og et andet Medlem af Thinget her i Aftes, som vi ikke Alle ere kaldede til at kunne følge i den Detail, der vilde gjøres for. Men Konsekvensen heraf vilde altsaa være den, at den Instants, der skal afgjøre Spørgsmaalet om Lovligheden eller Ulovligheden, om Strafbarheden af Handlingen eller Ikke-Strafbarheden, nemlig Domstolene, kom til at afgjøre, om Valget skulde kasseres eller ikke; thi Spørgsmaalet, om der var Ulovlighed til Stede, skulde først foreligge afgjort, og naar det var konstateret, hvilket jeg antager det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad) vil fordre konstateret ved Rettens Kjendelse, vilde det først da staa til os at kunne kassere et Valg. Det er aabenbart, at det ikke kan være Grundlovens